

Korszakok, szerzők, műfajok ea.

[Korképek/kórképek – a betegség motívuma a kortárs osztrák prózairodalomban]

BTNM311OMA

Dr. Sata Lehel

Az előadás a kortárs osztrák irodalom legfontosabb tendenciáinak áttekintésével és a betegség témájával foglalkozó német nyelvű irodalom néhány mérvadó szövegének felidézésével kezdődik. Ezt követően osztrák szerzők olyan irodalmi szövegeinek részletes tárgyalására kerül sor, amelyekben a betegségek motívuma, illetve annak különböző formái állnak a történet középpontjában. A szövegek egyúttal alkalmat adnak az egyes szerzők irodalmi munkásságának és írásművészetük sajátosságainak bemutatására is.

TEMATIKA:

1. hét	A kortárs osztrák irodalom főbb tendenciái – áttekintés
2. hét	Híres betegek és kanonikus, a betegséget tematizáló szövegek a német nyelvű irodalomban
3. hét	„Das Wesen der Krankheit ist so dunkel als das Wesen des Lebens.“ [„A betegség lényege éppen olyan sötét, mint az élet lényege.”] Thomas Bernhard (1931-1989): <i>Verstörung</i> (1967); <i>Das Kalkwerk</i> (1970); <i>Beton</i> (198)
4. hét	Autoagresszió, voyeurizmus, frigiditás, szadomazochizmus. Problémás emberi kapcsolatok Elfriede Jelinek (*1946): <i>Die Klavierspielerin</i> (1983)
5. hét	Hatalom, erőszak és elnyomás a szexualitásban. (Nyelvi) tabudöntögetések Elfriede Jelinek (*1946): <i>Lust</i> (1989)
6. hét	Határhelyzetek: kaland, magány, megszállottság és az elbeszélhetőség kérdései Christoph Ransmayr (*1954): <i>Die Schrecken des Eises und der Finsternis</i> (1984)
7. hét	Sötét foltok, gyengülő látás – egy posztmodern disztópia Christoph Ransmayr (*1954): <i>Morbus Kitahara</i> (1995)
8. hét	Egy rejtélyes kór metafikciója Clemens J. Setz (*1982): <i>Indigo</i> (2012)
9. hét	A szerelem, mint betegség – Nyelvi játékok és egy szerelmi történet pandémia idején Wolf Haas (*1960): <i>Die Verteidigung der Missionarsstellung</i> (2012)
10. hét	A túlsúly, mint ’betegség’. A(z irodalmi) nyelv gyógyító hatása Wolf Haas (*1960): <i>Junger Mann</i> (2019)
11. hét	Az Alzheimer-betegség – Az emlékezés és az apa-fiú kapcsolat problematizálása Arno Geiger (*1968): <i>Der alte König in seinem Exil</i> (2011)
12. hét	„Übermaß an Unglück, Krankheit, Selbstzerstörung“ [„Túl sok balszerencse, betegség és önpusztítás“] Eva Menasse (*1970): <i>Tiere für Fortgeschrittene</i> (2017)
13. hét	Összefoglaló: a betegség irodalmi megjelenítésének általános jellemzői; a betegség kulturális szemantikája

A kurzus teljesítésének feltételei:

- ajánlott az előadásokon való rendszeres részvétel
- a szövegrészletek, 2 szabadon választott regény és a kötelező irodalmak olvasása
- kollokvium a szemeszter végén

Irodalom:

Kaszyński, Stefan Hubert: Österreichische Literatur zwischen Moderne und Postmoderne. Frankfurt am Main: Peter Lang 2017.

Korte, Hermann: Kindler Kompakt. Österreichische Literatur der Gegenwart. Stuttgart: Metzler 2016.

Korte, Hermann (Hg.): Österreichische Gegenwartsliteratur. München: Edition Text + Kritik 2015 (= Text + Kritik, Sonderband, IX/15).

Zeyringer, Klaus: Österreichische Literatur seit 1945. Überblicke, Einschnitte, Wegmarken. Innsbruck/Wien/Bozen: Studien Verlag 2008.